

Vědecko-výzkumná a vzdělávací pracoviště se představují

KATEDRA FILOSOFIE FAKULTY PEDAGOGICKÉ TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

Jana Šturzová

Katedra filosofie FP TUL vykazuje za poslední dva roky výrazný rozvoj. Jedná se o vykazatelné pracovní výsledky v oblasti tvorby nových studijních oborů, řešení projektů, organizace pracovních setkání (kolokvia, konference, workshopy), vytváření nových pracovních vazeb zaměřených směrem k výzkumu (smlouva s Filosofickým ústavem AV ČR, v.v.i.) nebo směrem k řešení otázky uplatnění absolventů vysokoškolských oborů v regionu (smlouva s Centrem vzdělanosti Libereckého kraje).

V oblasti tvorby nových studijních oborů připravila katedra filosofie FP TUL v letech 2006–2007 dvě úspěšné žádosti o akreditaci studijních oborů: bakalářského studijního oboru Filozofie humanitních věd¹, který je jediným filosofickým oborem svého druhu v ČR, a studijního oboru Základy společenských věd v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který umožní učitelům občanské výchovy se aprobovat jako učitelé základů společenských věd na středních školách. Bakalářský studijní obor Filozofie humanitních věd, který byl otevřen v akademickém roce 2007/2008, je již výsledkem spolupráce s Filosofickým ústavem AV ČR, v.v.i. (dále FLÚ AV ČR). V současnosti přípra-

vuje katedra filosofie FP TUL ve spolupráci s FLÚ AV ČR a dalšími pracovišti Technické univerzity v Liberci doktorský studijní obor věnovaný problematice mezioborového výzkumu.

Z dříve akreditovaných studijních oborů realizuje katedra filosofie FP TUL bakalářský studijní obor Humanitní studia ve vzdělávání a dobíhající magisterský studijní obor Učitelství pro 2. stupeň základní školy – občanská výchova. Dále katedra filosofie FP TUL uskutečňuje tzv. servisní výuku pro obory Fakulty pedagogické TUL a pro další fakulty a Ústav zdravotnických studií TUL. Tato výuka a výuka občanské výchovy v rámci oboru Učitelství pro 2. stupeň základní školy tvořily hlavní náplň činnosti katedry filosofie do roku 2006.

Své další zaměření a svůj úkol spatřuje katedra filosofie FP TUL ve zprostředkování účinné spolupráce mezi technickými, přírodovědeckými a humanitními obory v oblasti výzkumu a pedagogické činnosti. Tento úkol je metodicky zastřešen výzkumem v rámci Rozvojového projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nazvaného Podpora rozvoje mezioborových teoretických vazeb zařazeného do programu na podporu odstranění slabých a posílení silných stránek vysoké školy. Jeho první rok realizace se uzavírá v letošním roce a lednem 2008 navazuje druhý rok trvání projektu.

¹ Nejednotnost pravopisu slova filosofie vers. filozofie respektuje název akreditovaného studijního programu FP TUL Filozofie a studijního oboru Filozofie humanitních věd.

V letech 2006–2007 uspořádala katedra filosofie FP TUL dvě celouniverzitní kolokvia věnovaná tematice mezioborovosti a celonárodní konferenci věnovanou vztahu filosofie a humanitních věd (financováno ze 4 grantových projektů), vydala tři publikace jako samostatné výstupy z konference a obou kolokvií, koncem roku 2006 uzavřela smlouvu s Filosofickým ústavem Akademie věd ČR o spolupráci v oblasti výzkumné a pedagogické činnosti, iniciovala a uzavřela smlouvu o spolupráci s Centrem vzdělanosti Libereckého kraje, v roce 2007 uspořádala několik workshopů, jejichž hlavním úkolem bylo stanovit metodiku dalšího výzkumu v oblasti mezioborovosti, pojmenování hlavních témat výzkumu a vytvoření pracovní skupiny sestávající z odborníků TUL a FLÚ AV ČR. Dosavadní úsilí katedry filosofie FP TUL bylo završeno založením Centra mezioborových studií člověka, techniky a přírody (CEMES) jako společného pracoviště Technické univerzity v Liberci a Filosofického ústavu AV ČR.

Celouniverzitní kolokvium *Současná úloha univerzity* uspořádané v květnu roku 2006 bylo věnované úloze univerzity při vytváření prostředí pro možný mezioborový dialog nad povahou a smyslem univerzity, jejím vztahem k vzdělanosti a regionu. Co znamená univerzita ve formulaci jednotlivých fakult a jednotlivých oborů jako prostor kritického tázání, zkoumání a výchovy. Z diskusí a přednesených příspěvků byl vydán stejnojmenný sborník *Současná úloha univerzity* vydaný Technickou univerzitou v Liberci v roce konání kolokvia. Kolokvia se zúčastnili odborníci a zástupci technických, přírodovědeckých a humanitních oborů.

V září roku 2006 uspořádala katedra filosofie FP TUL celonárodní dvoudenní konferenci *Humanitní vědy dnes a jejich budoucnost*. Na konferenci, která se konala pod záštitou rektora Technické univerzity v Liberci a primátora Statutárního města Liberec, vystoupila řada předních českých odborníků jako *Jan Sokol, Zdeněk Pinc, Jiří Pešek, Ladislav Tondl, Milan Znoj, Jiří Musil, Ivan Mucha, Miloslav Petrušek, Erazim Kohák, Jan Zouhar, Milan Sobotka, Pavel Baran, Jiří Fiala, Zdeněk Helus, Vilém Herold, Pavel Kouba, Robert Kvaček, Oldřich Ševčík, Jaroslav Kořal, Jan Slavík* a další. Záměrem konference bylo umožnit bezprostřední dialog předních českých odborníků a vysokoškolských pedagogů o aktuálních otázkách jednotlivých humanitních věd a úloze filosofie v metodologii a stanovení cílů jednotlivých humanitních věd. Příspěvky na konferenci

byly publikované ve sborníku, který vydala katedra filosofie PF TUL pod názvem *Humanitní vědy dnes a zítra* v nově založené edici *Res humanae* ve spolupráci katedry filosofie FP TUL s nakladatelstvím Bor. (*David Krámský a kol. Humanitní vědy dnes a zítra. Edice Res humanae, nakladatelství Bor. Bor: 2007*).

Dalším výsledkem konference *Humanitní vědy dnes a jejich budoucnost* bylo navázání spolupráce katedry filosofie FP TUL s FLU AV ČR včetně podepsání smlouvy o spolupráci v oblasti výzkumu a pedagogické činnosti koncem roku 2006 a společná příprava v ČR zcela jedinečného bakalářského studijního oboru *Filozofie humanitních věd* akreditovaného ve studijním programu *Filozofie* (Fakulta pedagogická TUL je díky úsilí katedry filosofie FP TUL jedinou pedagogickou fakultou v ČR, která získala akreditaci ve studijním programu *Filozofie*).

V červnu roku 2007 uspořádala katedra filosofie FP TUL již druhý ročník celouniverzitního kolokvia pod názvem *Univerzita a mezioborovost*. Kolokvium, které se konalo pod záštitou rektora TUL a za účasti děkanů fakult TUL, se zaměřilo na způsob a možnosti utváření mezioborových vztahů na univerzitě, na povahu mezioborového výzkumu a na otázku, jak je tento výzkum na našich univerzitních pracovištích podporován, na možnosti vytvářet mezioborové vztahy realizací společných studijních programů. Výstupem z kolokvia je sborník příspěvků, který pod názvem *Univerzita a mezioborovost* vydává nakladatelství Bor.

Uspořádání kolokvia *Univerzita a mezioborovost* navazovalo na výsledky workshopů uspořádaných k této otázce katedrou filosofie FP TUL společně s FLÚ AV ČR a zaměřených na možnost mezioborově koncipovaného výzkumu a přípravě takto tematizovaného doktorského studijního oboru. Na základě výsledků z tohoto celouniverzitního kolokvia katedra filosofie FP TUL iniciovala další jednání s děkany a předními odborníky technických fakult Technické univerzity v Liberci. Tato jednání vedla v říjnu 2007 k organizaci společného workshopu o možnostech mezioborově koncipovaného doktorského studijního oboru za účasti představitelů a odborníků z FLÚ AV ČR a Technické univerzity v Liberci.

Význam mezioborové spolupráce mezi technickými, přírodovědeckými a humanitními obory v oblasti výzkumu a pedagogické činnosti spatřuje katedra

filosofie FP TUL v možnostech, které tento výzkum nabízí na základě vytvářených nových studijních oborů, které mohou své absolventy lépe vybavit pro jejich uplatnění v praxi. S vědomím, že jde o možnosti, které se nabízejí nejen tvorbě vysokoškolských studijních programů, ale i kurzům v oblasti celoživotního vzdělávání, zahájila katedra filosofie FP TUL na jaře 2007 jednání s Centrem vzdělanosti Libereckého kraje (instituce zřízená Libereckým krajským úřadem za účelem rozvoje a realizace vzdělávacích programů vedoucích k zaměstnanosti obyvatel regionu a uplatnění absolventů škol v praxi), které bylo v září roku 2007 završeno uzavřením smlouvy o spolupráci v oblasti tvorby studijních programů.

Úsilí katedry filosofie FP TUL bylo prozatím završeno založením Centra mezioborových studií člověka, techniky a přírody (CEMES) jako společného pracoviště Technické univerzity v Liberci a Filosofického ústavu AV ČR na základě smlouvy o sdružení spolupodepsané v listopadu 2007 rektorem TUL a ředitelem FLÚ AV ČR. Sdružení je otevřené pro další pracovníky TUL, zejména z technických a přírodovědných oborů. Katedra filosofie FP TUL je přitom pracovištěm, které činnost sdružení jako jeho iniciátor zprostředkovává a umožňuje.

Bezprostředním úkolem Centra mezioborových studií člověka, techniky a přírody je příprava mezioborově koncipovaného doktorského studijního

oboru, jehož žádost o akreditaci bude podána v roce 2008. Dalším cílem katedry filosofie bude i příprava navazujícího magisterského studijního oboru filozofie pro absolventy bakalářského studijního oboru Filozofie humanitních věd.

Zprostředkování a samotný výzkum možností mezioborových vztahů mezi technickými, přírodovědeckými a humanitními obory na půdě Centra mezioborových studií člověka, techniky a přírody považuje katedra filosofie FP TUL nadále za svůj prioritní úkol stejně jako na tomto výzkumu založenou tvorbu a realizaci studijních oborů tak, aby živě odpovídaly na potřeby ve vzdělávání v regionu Libereckého kraje. Tento cíl chápe katedra filosofie FP TUL v souladu s Dlouhodobým záměrem TUL a požadavkem na zkvalitnění vysokoškolské výuky a význam uplatnění absolventů vysokoškolského studia v oblasti praxe.

Kontaktní adresa:

PhDr. Jana Šturzová, Ph.D.
katedra filozofie Fakulty pedagogické
Technická univerzita v Liberci
Voroněžská 1329/13
461 17 Liberec
Tel.: +420 485 352 336
E-mail: jsturzova@seznam.cz

Budova TUL v Liberci

Foto J. Suchomel